

11.10.2009

Scenariusz do zajęć „O czym szumią drzewa“ (rozpoznawanie drzew po korze, sylwetce, liściach, rola drzewa w ekosystemie), gry i zabawy ekologiczne, wykonywanie ozdób z wikliny, brzozy.

Scenariusz 1

Cele:

Dziecko po spotkaniu potrafi:

- rozpoznać i nazwać niektóre gatunki drzew liściastych i iglastych rosnących w jego najbliższym otoczeniu.
- stosuje ekspresję ruchową w sytuacjach wymagających przekazania własnej wiedzy w powiązaniu z towarzyszącą jej emocją.
- objaśnia ujemne skutki niszczenia drzew.

Forma pracy: pogadanka, kierowanie własną działalnością dziecka, metoda obserwacji i pokazu, zabawy ekologiczne

1. Rozmowa kierowana:

- Czy ludzie mogą żyć bez przyrody?
- Czy przyroda może istnieć bez ludzi?
- Czy drzewa różnią się między sobą? Czym?

2. Przedmiot odkrycia dziecka:

Czuję podobnie jak drzewo, które tak jak ja jest żywym organizmem. Drzewo potrzebuje opieki i ochrony ze strony ludzi.

3. Wyruszamy z dziećmi na wycieczkę na wycieczkę. W trakcie jej trwania oglądają i nazywają gatunki drzew, które rosną po drodze.

Kierujemy uwagę dzieci na warunki, w jakich rosną i na ich stan zdrowia: Czy mają nieuszkodzoną korę? Czy jakieś ptaki założyły na nim gniazdo? itp.

W trakcie wędrowki prosimy, aby każde z dzieci wybrało jakieś drzewo, do którego przytuli się i spojrzy ku górze, w niebo. Następnie przyłoży ucho do pnia i spróbuje się wsłuchać w opowiadaną przez drzewo historię. Po pewnym czasie prosimy, aby chętne dzieci opowiadały historię „swojego” drzewa. Grupa, chcąc wysłuchać opowiadania, udaje się pod drzewo, o którym się opowiada (np. mogą w tym czasie dłońmi dotykać pnia).

Być może tych drzew jest bardzo mało (lub dużo). Każda z tych sytuacji będzie świetnym punktem wyjścia do rozważań o tym, czy żyjemy w środowisku przyjaznym człowiekowi i drzewom czy nie? To nasz wspólny los – mieszkańca danego terenu.

4. Powiedz, co czuje drzewo, które...?

- między konarami ma ptasie gniazdo;
- jest łamane przez wandalę;
- musi rosnąć w sąsiedztwie śmieci;
- czuje zapach dymu z rozpalonego w jego pobliżu ogniska;
- czuje krople deszczu na liściach.

5. Pokaż, co robi drzewo. Wyobraź sobie, że jesteś drzewem... Jesteś wysokim drzewem... Wiatr lekko kołysze twoimi gałęziami... Czujesz słońce na swoich konarach... Nagle powiał silniejszy wiatr... Zaczynasz uginać się na boki... Wiatr staje się coraz silniejszy... Pochylasz się jeszcze bardziej... Wiatr szarpie tobą... Z chmur zaczynają spadać krople deszczu... Wyciągasz ku niebu gałęzie... Czujesz swoją potęgę i siłę.

Zamknijcie oczy i odpowiedzcie sobie na następujące pytania:

- Jakim drzewem jesteś, dużym czy małym?
- Czy rośniesz na słońcu czy w cieniu?
- Czy w twoich gałęziach ktoś mieszka? Jeśli tak, to kto?
- Czy twoje korzenie sięgają głęboko czy płytko?
- Czy ludzie odpoczywają w cieniu twoich gałęzi?

Znowu jesteś człowiekiem... Unosisz ramiona tak wysoko, jak tylko potrafisz... Wdychasz tyle powietrza, ile potrafisz zmieścić w płucach... Zginasz kolana i pochylasz się luźno do przodu, głośno wydmuchując powietrze z płuc (powtórzyc kilka razy).

6. Czy to prawda, że drzewo:.....

- jest źródłem świeżego powietrza (tlenu)?
- żywi człowieka?
- zmniejsza zanieczyszczenie powietrza?
- żywi zwierzęta?
- jest domem dla ptaków i zwierząt?
- nie lubi jak pada deszcz, bo mu liście mokną?

Ludzie i drzewa podobnie znoszą warunki, w których żyją. Jeśli są szkodliwe, to chorują. Jeśli są dobre, są zdrowe i nie chorują. I drzewa, i ludzie wymagają czystego środowiska.

7. Rola lasów

Życie ludzi i zwierząt jest niemożliwe bez zdrowego i różnorodnego świata roślin. Lasy to największe bogactwo naturalne Ziemi. Wszyscy powinniśmy dbać, aby lasów na Ziemi było jak najwięcej - korzyści są ogromne, gdyż:

- Lasy łagodzą klimat.
- Drzewa leśne zmniejszają szybkość wiania wiatrów.
- Las zatrzymuje duże ilości wilgoci.
- Daje naturalne schronienie wielu gatunkom zwierząt.
- Rośliny leśne pobierają olbrzymie ilości dwutlenku węgla w zamian wydzielają do atmosfery tlen.
- Lasy pochłaniają duże ilości pyłów z powietrza, dlatego oczyszczają powietrze ze szkodliwych substancji.
- Tłumią hałas.
- Wydzielają wiele specjalnych substancji – olejków, które zabijają drobnoustroje chorobotwórcze znajdujące się w powietrzu.
- Drzewa dostarczają drewna - surowca do wytwarzania papieru, mebli i innych przedmiotów.
- Stanowią miejsce wypoczynku i uprawiania sportu.

6. Wykonaj drzewo. Dzieci wybierają rodzaj drzewa, jaki będą chciały wykonać. Z przygotowanego materiału przyrodniczego oraz nieużytków wykonują pracę. Na gałęzi zawieszają wizytówkę. Następnie ustawiają swoje drzewa na sztywnej podstawie. Między drzewa mogą wstawić takie obiekty (np. domy, samochody, zwierzęta, ptaki), które określą rodzaj zadrzewionego terenu.

Scenariusz 2

EKOZNAKI – kto to taki?

Konkurs na najładniejszy ekoznak.

Cele ogólne:

- zapoznanie dzieci z ekoznakami
- wyjaśnienie do czego służą znaki ekologiczne (z uwzględnieniem ekologicznych znaków informacyjnych)

Cele szczegółowe:

- dzieci uczą się pracy samodzielnej, tzw. zdrowa rywalizacja
- dzieci uczą się zachowań społecznych (dzielą się materiałami plastycznymi)
- dziecko wypracowuje zmysł estetyczny poprzez dobranie odpowiednich narzędzi plastycznych
- dzieci rozwijają swoje zdolności manualne

Pomoce:

Kartki papieru, klej, nożyczki, kredki, farby plakatowe, papier kolorowy, plastelina

Przebieg zajęć:

Dziecko poznaje znaki ekologiczne. Podczas warsztatów dowiaduje się, że ekoznaki pomagają człowiekowi podczas codziennych zakupów, gdyż wskazują produkty, które spełniają wymagania ochrony środowiska.

Dziecko zostaje zapoznane także z ekologicznymi znakami informacyjnymi. Ekoznaki, wskazując produkty, które spełniają wymagania ochrony środowiska, pomagają w wyborze podczas zakupów w sklepie.

Klient świadomie wybierając ekoznakowane produkty, kształtuje popyt (a więc wpływa na podaż) i zaczyna mieć wpływ na poprawę stanu środowiska. Producent widząc, że przyjazne dla środowiska towary sprzedają się lepiej, w dalszym ciągu doskonali technologię produkcji, aby sprzedać więcej swoich produktów i być lepszym od konkurencji. W ten sposób zwykli ludzie wywierają wpływ na stan środowiska naturalnego. Okazuje się, że normalnie żyjąc, robiąc zakupy, podejmując zwykłe codzienne decyzje, można kształtować świat wokół nas.

Kolejnym zadaniem dzieci jest wspólne namalowanie na kartonie jednego ekoznaku.

Dzieci w grupach 10 osobowych zastanawiają się nad wyborem jednego ekoznaku, który przedstawią w formie graficznej na papierze.

Na zakończenie spotkania zostają zaprezentowane prace wykonane przez uczestników warsztatów.